

EGYETEMI ÉLET

- *Könnyűzenei képzés*
- *A legjobb diákokat és középiskolákat támogatja a DE*
- *Sport és színház kapcsolata*
- *Távol a világ zajától*

Fényes báli esték

HÍREK

Új professzorok	4
Pfau Ernő tiszteletére	4
Kutatásfejlesztés	4
Sportlegenda.....	4
Összefogás	5
EUSA delegáció	5
Prima díj	5
Világnap.....	5

HÁTTÉR

Könnyűzenei képzés.....	6
A legjobb diákokat és középiskolákat támogatja a DE	7
DExpo 2022.....	8
Mit hall, mit nem hall?.....	9

ZOOM

Fényes báli esték.....	10
Nevek, nevek, nevek.....	12
Hatodszor is Kocsmatúra	13
ZK Önkormányzati nap.....	13
Fedezd fel Debrecen utcáit! – Malom Hotel	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Bástya Richárd verse: Ikrek.....	18
----------------------------------	----

NÉZŐPONT

Sport és színház kapcsolata	19
Távol a világ zajától.....	20

DE-FICIT

A korrupció, a boldogság és a humán fejlettség kapcsolatának vizsgálata.....	24
--	----

SPORT

DE–DVSC: a sport összeköt.....	26
Negyedik helyen jégkorongozóink.....	27
E-sport az oktatás szolgálatában	28

CUCU

.....	30
-------	----

Közeledik, közeledik

Engelmajszki Péter idén sem csalódott. Örömmel konstata, hogy megkezdődött a boltokban a karácsonyi szezon, akciós és nem akciós termékekkel, portékákkal csalogatják a reménybeli vásárlókat. Más embereket sokszor idegesít ez a korai készülődés, felhajtás, nem így Pétert, aki kisgyermekkor óta imádja ezt a hangulatot. Mindig is az égő izzósorok, a vásári fabódék, az ünnepre hangolódás jelentették számára az év egyik fénypontját.

Ne gondoljuk azonban, hogy amolyan érzéketlen „vásárolj és fogyassz” szemléletű egyetemistával állunk szemben. Engelmajszki Péter már első egyetemi szemesztere alatt megalapította a „Ajándékozz, mert az jó” elnevezésű diákegyületet. Idén is nagy vehemenciával látott neki lelkes önkéntesekből álló csapatával a gyűjtésnek. Nem zökkenőmentes a vállalkozás, bár adakozó kedvű emberekből ilyen nehéz időben sincs hiány. Péter csak azt tudja javasolni, hogy most se feledkezzünk meg azokról, akik rászorulnak a segítségünkre.

Az, hogy tenni akarunk másokért, alapvető emberi késztetés. Ha éppen nem Péterrel és segítőivel találkoznak a város valamelyik gyűjtőpontján, az se baj, adhatjuk más szervezeteknek is adományainkat! Rajta, fel!

Segít Elek

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélváltás: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyterdei körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemielelet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-elet> – Hirdetésfelvétel: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

A korrupció, a boldogság és a humán fejlettség kapcsolatának vizsgálata

Megkérdőjelezhetetlen, hogy a politikai és gazdasági rendszerek, illetve az emberek elégedettsége valamilyen kapcsolatban állnak egymással, melyek vizsgálata kiemelt fontosságot élvez. A korrupció, a boldogság és a humán fejlettség is a kutatók és a politikai döntéshozók érdeklődési körébe tartozó témák.

A korrupció

Napjainkban a korrupció korántsem mondható idegennek vagy újszerűnek, ugyanis szinte minden országban többé-kevésbé láthatóak a jelei. A gazdasági fejlődés bármely szakaszában, számos formában és mértékben ölthet testet, mely a különféle politikai rendszerekben megjelenhet (Song et al., 2021). A korrupció szó – mely a latin corrumpere igéből ered – a legegyszerűbben a működőből a nem működőbe, a működőképesből a diszfunkcionálisba, a jóból a rosszba való átmenetet írja le (Aßländer–Hudson, 2017; Bahoo et al., 2020). A korrupció a közhivatallal való visszaélés magáncélú haszonszerzés céljából (IMF, 2019).

A korrupció káros a társadalom és a gazdaság egésze számára, hiszen erodálja a bizalmat, gyengíti a demokráciát, meggátolja a gazdaság fejlődését, még nagyobb egyenlőtlenséget, szegénységet és társadalmi megosztottságot hoz létre (Transparency International, 2022). Ily módon a korrup-

ció elleni küzdelem helyet kapott az ENSZ 2030-ig szóló Fenntartható Fejlesztési Céljai között, a 16. fejlődési cél képében, mely a „Béke, igazság és erős intézmények” nevet viseli (UN, 2019; UNDP, 2020).

A korrupció kiterjedtségének érzékeltetésére a Transparency International által megteremtett Korrupció Érzékelési Index (CPI) nyújthat segítséget. Az országok közszférájának korrupcióját jeleníti meg, melyet a szakértők és üzletemberek érzékeléséből vezetnek le (Transparency International, 2022).

A boldogság

Napjainkban egyre fontosabbá válik az olyan tényezők mérése, melyek közvetlen hatással bírnak az emberek jólétére és jóllétére, azonban nem tartoznak a klaszikus közgazdasági mérőszámok közé. Az emberek boldogsága és pozitív érzelmei pedig a mindennapi és üzleti élet számos vetületére lehetnek hatással, mely végezetül hatást gyakorol a nemzet eredményeire is.

A boldogságindex – mely a World Happiness Report gondozásában jelenik meg – a Cantril-létra segítségével áll elő. Arra kéri a válaszadókat, hogy gondoljanak egy olyan létrára, ahol a számukra elérhető legjobb élet a 10-es, a legrosszabb pedig a 0-s helyet foglalja el. Ezt követően pedig értékelniük szükséges, hogy jelenlegi életük hol is helyezhető el a létrán (Helliwell et al., 2022).

A humán fejlettség

A 20. század második felében a nemzeti fejlődés mutatójaként a GDP-t használták számos országban, azonban kiderült, hogy nem igazán megfelelően mutatja az emberek jólétét. Az első Humán Fejlettségi Jelentés 1990-ben jelent meg, mely teljesen új megközelítést vezetett be az emberi jólét előmozdítására. A Humán Fejlettségi Index létrehozásának motivációja az volt, hogy ne csupán a gazdasági növekedést vegyék figyelembe az országok értékelése során, hanem az embereket, lehetőségeiket és választásait is, így az emberi élet gazdagságát hivatott megragadni, nem pedig a gazdasági gazdagságát (UNDP, 2022).

A Humán Fejlettségi Index (HDI) egy olyan index, mely az emberi fejlődés kulcsfontosságú dimenzióiban elért ered-

ményeinek az átlagát mutatja meg. Három normalizált index mértani átlagát jeleníti meg: hosszú és egészséges élet (egészség), tudás (oktatás), megfelelő életszínvonal (UNDP, 2022).

Anyag és módszer

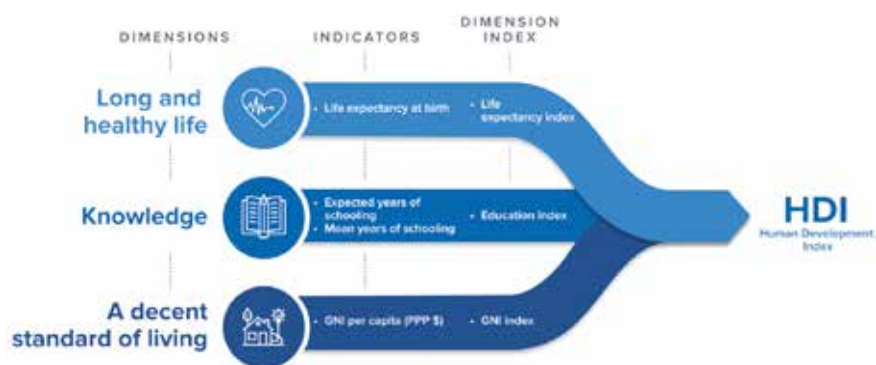
Kutatásomat három, már ismert index jeleníti meg: a CPI, a boldogságindex és a HDI. Az egyes országokra vonatkozóan ezen mutatók esetében a rangsorok és a pontszámok érthetőek el. A számítások során a pontszámokat alkalmaztam. Az elemzésekhez továbbá az egy főre jutó reál- és nominális GDP-adatokra is szükségem volt. Az előállt adatok alapján panelvizsgálatot végeztem 10 éves időtávra vonatkoztatva (2012–2021), regressziós modellek felállításával. A HDI, az egy főre jutó reál és nominális GDP tekintetében pozitív irányú kapcsolatot vártunk konzulensemmel. A CPI esetén előzetes elvárásainkat pedig aköré építettük, hogy negatív irányú összefüggés lesz kimutatható a korrupció és a boldogság között.

A regressziós elemzések eredményei

Az első regressziós vizsgálat során azt teszteltem, hogy a boldogságot befolyásolja-e a humán fejlettség, illetve a korrupció. Kiderült, hogy a humán fejlettség igen jelentős mértékben függ össze a boldogság vagy életértékelések értékeivel. Amennyiben 1%-kal nő a HDI értéke, akkor az emberek 0,92%-kal boldogabbak. A korrupció azonban nem volt hatással a boldogságra.

A második regressziós vizsgálat során azt teszteltem, hogy a boldogságot befolyásolja-e a korrupció, illetve az egy főre jutó GDP (PPP, reálértéken). Ezen modellből így kikerült a HDI, mivel azon mutató már tartalmazta a jövedelemre vonatkozó adatokat. A második elemzés arra világított rá, hogy az egy főre jutó reál GDP növekedése bár kisebb mértékben, de szintén növeli a boldogságot a nemzeteknek. Az egy főre jutó reál GDP 1%-os emelkedése esetén a boldogság 0,31%-kal nő. A korrupció hatása szintén nem volt szignifikáns.

A harmadik regressziós vizsgálat során azt teszteltem, hogy a boldogságot befolyásolja-e a korrupció, illetve az egy főre jutó GDP (PPP, folyó áron). A boldogság az egy főre jutó nominális GDP-vel is kapcsolatban van, azonban ezen hatás még kisebb az előzőektől. Ha 1%-kal növekedik az egy főre jutó nominális GDP, akkor csupán 0,18%-kal emelkedik a nemzetek boldogsága. Az egy

főre jutó reál GDP növekedése így nagyobb hatást jelent az emberek elégedettségére nézve, mint a nominális érték. Egy ország lakói akkor elégedettebbek az életükkel, ha nem foglalkozunk az infláció okozta változásokkal (Samuelson–Nordhaus, 2016). A korrupció hatása továbbra sem volt szignifikáns.

Következtetések, javaslatok

A korrupciót tekintve nem jutottunk szignifikáns értékekre egyik modell alkalmazásával sem, mely a várakozásainkkal – Li–An (2020) elemzésére támaszkodva – ellentétes eredményt jelenített meg. A kutatás megkezdése előtt ugyanis arra lehetett volna számítani, hogy a korrupció növekedésével csökken az emberek elégedettsége az életükkel kapcsolatban, azonban nem tudjuk levonni ezt a konklúziót az elemzések alapján. A korrupció nincs hatással a boldogságra, melyre számos magyarázat adhat okot.

Először is, a korrupció egy rejtett tevékenység, pontosan ezáltal tud életben maradni, így nem is lehet tökéletesen megbecsülni annak a méretét és irányát. A folyamatok mindig elfedve, „az árnyékban” valósulnak meg, melyet bankárok, ügyvédek, könyvelők, ingatlanügynökök, névtelen fedőcégek és átláthatatlan pénzügyi rendszerek segítenek, hogy a korrump tevékenységek tisztának tűnjenek (Aßländer–Hudson, 2017; Transparency International, 2022).

Másodszor, a korrupció mélyen a társadalomban gyökerezhet, ami lehetővé teszi azt, hogy az emberek annak jelenléte esetén szinte elfogadják, nem foglalkoznak vele vagy nem is veszik észre ezen illegális tevékenységeket, így nem rontja a boldogságukat (Uslaner–Rothstein, 2016; Owen–Vu, 2022).

Harmadszor, a korrupciós index nem mindenható. A CPI szerint tisztának rangsorolt országok akár piszkosak is lehetnek, hiszen a korrupció hagyományos definíciója túl szűken értelmezi a problémakört, mert nem tartoznak bele például az adóparadicsomok, vagy a pénzügyi titoktartás sem. A CPI

ezzel túlságosan is a közzsférára összpontosít, és figyelmen kívül hagyja a magánszektor (Martini–Kukutschka, 2020; Tax Justice Network, 2020).

Negyedszer, a lobbitevékenység jogállása is vitatható, mely bár legális, azonban mégis számos etikai problémát hordoz magában. A szoros kapcsolatoknak köszönhetően ugyanis tisztességtelen befolyást érhetnek el az érdekcsoportok, így nő a korrupció kockázata. Nem véletlenül nevezik ezt a szürke zónát legális korrupciónak (Rawls, 2001; Nownes, 2017; Goldberg, 2018; Transparency International Hungary, 2022).

Összefoglalás

Az elvégzett panelelemzések alapján megállapítható, hogy a pénz igenis boldogít, azonban kisebb mértékben, mint a humán fejlettség komponensei. Egy nemzet boldogságának növelése során így nem csupán az anyagi jólétet szükséges figyelembe venni, hanem az oktatás és egészségügy vizsgálata, illetve ezen területek fejlesztése is kiemelt fontosságú. Az inflációtól megtisztított, egy főre jutó reál GDP pedig jobban emeli a boldogságot, mint a nominális párja. A korrupció hatása a boldogságra azonban nem szignifikáns, ezért további vizsgálatok lehetnek indokoltak. A kutatást elégedetten zártuk a konzulensemmel, ugyanis az előzetesen várt eredmények megállták a helyüket a korrupció hatására vonatkozó várakozások kivételével.

Köszönetnyilvánítás

„AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECH-
NOLÓGIAI MINISZTERIUM
ÚNKP-22-2 KÓDSZÁMÚ
ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG
PROGRAMJÁNAK A NEMZETI
KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL
FINANSZÍROZOTT SZAKMAI
TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

Vereb Zsófia Dorka